

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetők másként áraznak szeriat
 A lap megjelenik minden oad-
 tőrtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak
Kiadóhivatal: István-utca 9.
 ha a lap anyagi részét illető köz-
 lemények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadóhivataligazgató:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Borralaló rendszer.

Ujpest, Szeptember hó 11-én
 Nagyszerű czim!
 Szinte megfogja az embert, mint a
 lépvesző a madarat.

Hát még az alcíme!
 „(Ujpest község 1900-ik évi zárszá-
 madásainak *rejtelméből*)“

Micsoda hitványságok lehetnek ezek-
 bez képest a spiritiszták rejtelméi!...
 De nem akarom az olvasó közönség
 kíváncsiságát se ingerelni, se fokozni és
 jó előre kijelentem, hogy a „Borralaló
 rendszer“ hangzatos, de üres czim s a
 községi zárszámadások rejtelméi éppen
 olyan beteges agynak a szülöttei, mint
 a spiritiszták rejtelmes világa.

Az „Ellenzéki Ujság“ valamelyik
 fehér mórja ugyanis megnézte a köz-
 szemlére kitett zárszámadásokat s ta-
 pasztalatait a fenti czim alatt közzé is
 tette.

Hogy a községi zárszámadásokat
 megnézte, azt annál is inkább érdemül
 tudjuk be neki, mert más emberfia nem
 nézte meg, de már azt igazán nem tud-
 juk be érdemül neki, hogy rosszul és
 felületesen nézte meg s hogy tapasza-
 latairól olyan közleményt irt a közön-
 ség félrevezetésére, a mely a saját meg-
 győződésével s tudásával is ellenkezik.

A „Borralaló-rendszer“ írója ugyan-
 is azt mondja az „Ellenzéki Ujságban“,
 hogy „nem alkothat magának a község
 pénzkezeléséről és vagyoni állapotáról
 tiszta képet, mert a mult évi hátralék,
 vagy tulfizetés nincsen kitüntetve.“

Hát nem tudja az „Ellenzéki Ujság“
 cikkírója, hogy a községi számadások
 1893 óta nincsennek másodfokulag tel-
 jesen elintézve s átvizsgálva és így an-
 nak, hogy a hátralékok vagy tulfizeté-

sek 1893. óta nem állapítottak meg,
 nem az előjáróság, nem a községi szám-
 vizsgáló bizottság, hanem a vármegye
 az oka?!

Ha tudja és tudása ellenére mégis
 rendszertelenséggel vádolja az előjáró-
 ságot és a számvizsgáló bizottságot:
 akkor nem járt el lelkiismeretesen, nem
 irt igazságosan. Ha pedig nem tudja,
 akkor az ő felületessége kárhuzatosabb
 és veszedelmesebb mint a számadások
 állítólagos rendszertelensége.

Ép oly felületes az az állítása is,
 hogy az egyes czimek nincsenek össze-
 gezve. Ez egyszerűen nem áll. De áll az,
 hogy azon számadásokat, melyeknek
 elsőfoku felülvizsgálata a számvizsgáló
 bizottságok hetekbe került, még egy
 zseniális ember sem képes egy óra alatt
 felülbírálni, annál kevésbé az „Ellen-
 zéki Ujság“ cikkírója, aki még azt sem
 tudja, hogy az anyakönyvi hivatal tété-
 lenél a személyi és a dologi kiadások-
 nak természetesen egy czim alatt kell
 elszámolva lenniök, mert az anyakönyvi
 vezetés állami funkciójára teljesített
 községi szolgáltatások külön czimek
 alatt nem számolhatók el.

Az „Ellenzéki Ujság“ cikkírója lá-
 tott valamit, de nem gondolkozott fe-
 lette, s kimondta általánosságban a vá-
 dat, hogy a személyi kiadások a dologi
 kiadásokkal egy fejezet alatt vannak
 elszámolva.

Hát igazság ez?

„Az ujjestí intézőknek“ — így kiált
 fel az „Ellenzéki Ujság“ hezemestere —
 szenvedélye a napidíjadás. . . „A tiszt-
 viselők, szolgák majdnem mindegyike
 részesült valami czimen több-kevesebb
 napidíjban!“

Hát kérem szeretettel, az „Ellenzéki

Ujság“ felelős szerkesztője nem része-
 sült több-kevesebb napidíjban, mikor a
 község napidíjasa volt?

Borralalónak tekintette a napi-
 díját?

Ha annak tekintette, mért nem ágas-
 kodott benne a genuai pinczerek fér-
 fias önérzete s mért nem tiltakozott az
 ellen s miért nem utasította azt vissza?

Ujpest község előjáróságánál álta-
 lában akár előjáró, akár tisztviselő,
 akár szolga, szabályrendelet értelmében
 vette fel és veszi fel az általa teljesi-
 tett szolgálat után a napidíjakat s a
 kinek ez nem tetszik, változtassa meg a
 szabályrendeleteket, jelentse ki, hogy ő
 kész minden szolgálatot ingyért telje-
 síteni a községnél s a község alkalma-
 zottjai, legyen meggyőződve, szívesen rá-
 ruházzák az összes kiküldetéseket. Ha
 pedig azt nem teszi, akkor ne nevezze a
 szabályrendeletben gyökerező napidíja-
 kat borralalónak, ne vádolja az intéző-
 ket napidíj osztogatással s ne igazassa
 az adóközönséget hangzatos czimű,
 de alaptalan s igaztalan közlemények-
 kel.

Az „Ellenzéki Ujság“ cikkírója kü-
 lönösen a piaczi biztosra és a községi
 mérnökre utazik.

Hát kérem, a községnek arra a piaczi
 biztosra egy olyan bérletnél, amely
 43.000 koronát jövedelmez, nemcsak a
 községérdeke, — hanem a rendfenntartás
 szempontjából is szüksége van; annak
 a piaczi biztosnak a napidíjaira jog-
 czime van; az a piaczi biztos egy fillér-
 rel sem vett, egy fillérrel sem vesz fel
 többet a község pénztárából, mint
 amennyi őt a jogczimén megilleti s a
 jogosan felvett napidíjakat borralaló-
 nak nevezni: igazságtalanság, ennek pe-

A kis ördög és a bibornok.

Rajz a fővárosi életből. Írta: Brankovics György.
 (Folytatás)

Amig Véra a köpenyegét letette, az ablak
 mellett iffestőállványhoz lépett Sodróczy
 s kiterjesztett karokkal megfogta s megfor-
 ditotta a frissen befestett vásznat, úgy, hogy
 a hátsó része volt kifelé. Erre a szekrényé-
 hez lépett, tiszta ágyneműt vett ki belőle
 lopva s a kis szobába sietett. Közbe-közbe
 kijött a hálószobácskából, spirituszt gyújtott
 a teaőző alatt, azután gyertyát keresett,
 papirost tekert az alsó végére, gyertyatartóba
 helyezte s annyira el vala foglalva, hogy
 vendégének a mulattatásáról csaknem meg-
 feledkezett. Megjegyzendő, hogy még min-
 dig a bibornoki öltönye vala rajta, s hogy
 ennek uszálya leoldódván, esodásan suho-
 gott utána. A papi méltóság, a végzett házi-
 teendőkkel valóban neveltséges ellentétet
 képezett. Véra az egyik karosszékbe helyez-
 kedett s amig a pamlag fölött függő olaj-
 festményeket látszott szemlélni, benső öröm-
 mel nézte védőjének tevékenységét, önfeledt
 sürgését, — forgását s a női fölény, — melyet
 e pillanatban a házteendőkre vonatkozólag

önmagában érzett, esodás helyzetében némi
 bizottságot kölcsönzött neki.

A teaőzőben forni kezdett a víz. Sod-
 róczy eloltá a lángot, az öreg szekrény fiók-
 jából két poharat vett elő, ezukrot, rumot s
 teát öntött belé. „Ez felmelegít“ mondá
 Véra elé téve az egyik poharat s koezcint-
 tára emelve a magáét. „Mind hiába“ —
 folytatá, ártatlan gyöngédséggel nézve a
 leányra — „részt kell vennie szokásaimban“
 „úgy tekintem önt, mintha öcsém volna,
 akiről gondoskodnom kellene . . .“

Véra érezte, hogy a festő tekintete nem
 sértő s így nem szükség azt kikerülnie, egy
 hálás pillantással viszonzotta tehát Sodróczy
 gyöngédségét, azután lesüté ismét szeméit;
 némi zavarral simitá hátra fülei körül lengő
 göndör fürtét, az ajkához emelte a poharat,
 a meleg italból hörpintett egy keveset az-
 után az asztalon át a festő felé nyújtva ke-
 zét, érzelmelteljes hangon mondá: Köszönöm,
 hogy rendkívüli helyzetem elviselését, oly
 könnyűvé teszi, — még senkivel se talál-
 koztam a világon, akivel ennyit mertem
 volna tenni; alapjában igen félénk a ter-
 mészetem s még nem tudok belenyugodni
 abba, hogy az ön otthonában vagyok; —
 kérem, hogy itt e műteremben“ s e szavak-
 nál felemelkedett s az emelvényen álló him-
 zett székhez lépett — „engedje meg, hogy
 az éj hátra lévő részét itt tölthessem.“

A fiatal festő azonban gyorsan megra-
 gatta a kezét s szeliden elvonta a székétől.

„Itt éppen nem maradhat“ mondá s a háló-
 szoba ajtajához vezetve, ahol megállott, hogy
 bucsut vegyen tőle.

Néhány pereznai gondolkodás után a
 következő szavak törtek ki Véra ajakán:
 „Ugy amint a viszonyok állanak, mindent
 megmondhatok önnek s nem szeretnék ad-
 dig lefeküdni, amíg ki nem mondom, amit
 gondolok. Értelmes emberek vagyunk s így
 azok módja szerint beszélhetünk is egy-
 mással. Ugy hiszem, ebben még az se ta-
 lálna valami feltűnő dolgot, akinek kezem-
 hez joga van, — s miután itt nem oly nagy
 a világosság, mint ott a lámpa közelében,
 megvallom önnek, hogy e kaland nem ré-
 mit el annyira, mint a hogy elrémítenie
 kellene s hogy örömmel fogok mindig ez
 éjre visszagondolni; — igaz, hogy hallga-
 tagon ültem s hogy sürgését forgását né-
 mán néztem, de eszemben sokféle gondolat
 megfordult és most — jó éjszakát!“

Véra kezét nyújtá s a festő örömtől ra-
 gyogó arczával viszonzá: „Köszönöm, hogy
 e szép szavakkal megajándékozott; mind-
 enesetre én leszek az, akit e találkozás em-
 léke még akkor is boldogítani fog, amidőn
 ön már a szegény festőt rég elfeledte.“

Véra alig észrevehetően rázta meg a
 fejét, a festő kezéből kiszabadította kezét,
 belépett a hálószobába s behuzta maga után
 az ajtót.

(Folyt. köv.)

dig a magyar hírlapirodalomból határozottan ki kellene zárva lennie.

Még nagyobb igazságtalanság az, amivel az „Ellenzéki Ujság” cikkírója a község mérnökét vádolja, amidőn azt mondja, hogy a község mérnöke 2400 korona napidij-átalányon kívül, 1430 korona külön napidij-t kapott.

Ez a vád a legsúlyosabb, de szerencsére nemcsak a legigaztalanabb, hanem a legfelületesebb is. A „Borravaló-rendszer” írója itt, elfelejti a gyermeket a saját nevére megnevezni.

Az az 1430 korona ugyanis nem napidij, hanem község-ház építési ellenőrzési díj, amelyet nem az Előjáróság, hanem a vármegye alispánja állapított meg, akit ebben az a helyes indok vezérelt, hogy a község mérnöke nem köteles a hivatalos órákon túl, reggeli 5 órától este 9 óráig, sőt még azontúl is állandóan a helyszínen ellenőrzést gyakorolni s estenként a folytatólagos helyes munkabeosztásról gondoskodni és hogy a községet az ellenőrzésért — az építési díj-zabás szerint — sokkal nagyobb összeg terhelte volna, mint amennyit a község mérnöke kapott. Különben is, ez az építési ellenőrzési pótdíjat úgy az állam, mint a törvényhatóságok mindenütt kifogástalanul megadják.

Akkor tehát, amidőn a község-ház építésének ellenőrzésével, a község mérnöke, vármegyei intézkedés folytán biztatott meg s az ellenőrzési díjak neki vármegyei intézkedés folytán utalványoztattak ki: nem szabad „Borravaló-rendszerrel” beszélni, annál kevésbé szabad arról írni, mert aki az igazságot elhallgatja, elferdíti, s az adózó polgárságot félrevezetve izgatja: az lehet hecizmester, de nem lehet magyar hírlapíró.

A sajtó ellenőrzése — tisztelettel elismerjük — szükséges, de ismerje el az „Ellenzéki Ujság” cikkírója is, hogy a sajtó ellenőrzése csak akkor hasznos és jogos, ha nem felületes hanem igazságos és tárgyilagos. * * *

A Kossuth-ünnep.

Diszesen kiállított, nemzeti színű keretbe foglalt meghívót kaptak a képviselő-testület tagjai a f. é. szeptember hó 19-én tartandó diszközgyűlésre, mely a következőleg hangzik:

29553.

1902.

Meghívás.

Ujpest község képviselőtestülete Kossuth Lajos nagy hazánkfianak, mint a magyar szabadság megteremtőjének és községünk diszpolgárának 100 éves születési évfordulója alkalmából 1902. évi szeptember hó 19-én d. e. 11 órakor a község-ház közgyűlési termében *ünnepélyes diszközgyűlést* tart, a melyre a t. képviselő urat tisztelettel meghívom.

Tárgy:

Kossuth Lajos életének és működésének hazafias méltatása az ünnepi szónok által. Ujpesten 1902. szeptember 3-án.

Hazafias üdvözlettel

Lindt János s. k.

b. 10

A község előjárósága pedig a házak fellobogozására és kivilágítására a következő falragasszal hívta fel a község lakosságát:

Polgártársak!

Szeptember hó 19-én lesz 100 éve annak, hogy nagy hazánkfia Kossuth Lajos, a magyar szabadság és az önálló nemzeti élet megteremtője, községünk diszpolgára meg született.

E napot méltó módon ünnepli az egész ország, kell hogy mint jó hazafiak mi is ünnepé avassuk azt.

Adjunk tehát külső kifejezést ünnepi hangulatunknak és adózzunk az Ő emlékének azzal, hogy *házainkat fellobogozzuk és ablakainkat este kivilágítjuk.*

A község képviselőtestületének határozatából kifolyólag felkérjük a háztulajdonosokat, hogy e napon *nemzeti színű zászlókkal* ékesítsék házaikat; felkérjük a község lakosságát, hogy este *ünnepi kivilágítást* rendezzenek és ezzel, mint igaz magyar hazafiak, külső módon is kifejezzük Kossuth Lajos, a szabadság apostolának emléke iránti tiszteletünket, ragaszkodásunkat és szeretetünket.

Ujpesten, 1902. szeptember hó 4-én.

Hazafias üdvözlettel
az előjáróság.

A község előjárósága továbbá a következő értesítést intézte a közhivatalok, közintézetek, tantestületek vezetőségeihez, az egyházak tanácsaihoz, egyletek elnökségeihez, hírlapok szerkesztőségeihez stb.:

„Ujpest község képviselőtestülete nagy hazánkfia Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulója alkalmából a község-háza közgyűlési termében f. é. szeptember 19-én d. e. 11 órakor ünnepélyes diszközgyűlést tart.

Amidőn ezt nagybecsű tudomására hozzuk, egyben tisztelettel felkérjük, hogy ezen hazafias ünnepély fényét testületi megjelenésükkel emelni kegyeskedjék.

A megjelenő tagok számát e hó 15-ig kérjük kellő rendelkezés céljából az előjárósággal közölni.

Szíves megjelenésükre bizton számítva, maradtunk Ujpesten, 1902. szept. 3-án.

Hazafias üdvözlettel

Raday
jegyző

Lindt János
bíró.

A megjelenést diszmagyarban vagy fekete ruhában kéri az előjáróság.

A társasbédre — mely a 48-as hónapok részvételével szept. 19-én d. u. 1 órakor a Karikás vendéglőben fog megtartatni — szóló aláírási iverk szintén folyó hó 15-ig küldendők be az előjárósághoz.

A község előjáróságának ünnepén kívül, az ujpesti egyesületek, testületek, asztaltársaságok ez alkalomból ugyanesak szeptember hó 19-én délután az *István-téren* és este a *Colosseumban* külön ünnepélyt rendeznek, melynek következő a programja:

1. Gyülekezés az ipartestületben d. u. 3 órakor.
 2. Felvonulás az István-, József-, Váci-, Árpád- és István-utczán az István-térre.
 3. Szózat, éneklí az „Ujpesti kereskedő és iparos ifjak dalárdája”.
 4. Az ünnepély megnyitása *Endre János* elnök által.
 5. Ünnepi beszéd, tartja: *Geduly Lajos*.
 6. Jövendölés, írta és szavalja: *Palinai Levente*.
 7. Kossuth szózat, éneklí: a dalárda.
 8. Kossuth Lajos méltatása *Józsa Dániel* által.
 9. Kossuth Lajos, szavalja: *Abaffy Károly*.
 10. Szent az érzet, éneklí: a dalárda.
 11. Beszéd, tartja: *Tresz Károlyné*.
 12. Fohász, írta: *Rákosi Jenő*, előadja: *Földes István*.
 13. Hymnus, éneklí: a dalárda.
 14. Elvonulás.
- Este 8 órakor a Colosseumban *élőképek*

lesznek bemutatva, még pedig:

1. Petőfi Talpramagyarja.
2. Kossuth Lajos fegyverre szólítja a népet.
3. Honvédujoneozás.
4. Kossuth Lajos imája a kápolnai csatatéren.
5. Petőfi halála.
6. Kossuth Lajos buesuja a hazától.
7. A turini remete.
8. Kossuth Lajos szobra.

Az élőképek bemutatása közben dal és zene, utánuk pedig táncz lesz.

Az élőképeknél *Endre János* rendezése mellett körülbelül 40-45 személy fog közreműködni.

A rendező-bizottság elhatározta, hogy az ünnepélyen kizárólag csak a helyben készült és legalkalmasabb jelvényt, a Pohl Károly által készített Kossuth emlék-érmét fogja viselni, mely mindenkit feljogosít este a Colosseumban rendezendő mulatságon külön belépti-díj nélkül résztvenni.

Az ujpesti „Közművelődési Kör” már szeptember hó 18-án este 8 órakor a saját helyiségeiben tartja meg Kossuth ünnepélyét, melyen a kör alelnöke, *Kárpáti János* ünnepi beszédet mond. *Földes István* és *Deutsch Elemér* hazafias költeményeket szavalnak, az „Ujpesti Dalkör” pedig a Hymnust és a szózatot fogja énekelni.

„Ujpesti Kossuth-négyesület” f. évi szeptember hó 28-án rendezi Kossuth ünnepélyét, mely szintén igen fényesnek ígérkezik. Az ünnepély műsora a következő: 1. Hymnus. 2. Elnöki megnyitó. 3. Ünnepi beszéd. 4. Szavaltat. 5. Kossuth szózat. 6. Kossuth élettörténete. 7. Szavaltat. 8. Élőkép. 9. Szózat. Belépti-díj: család-jegy 1 kor. 60 fill., személyjegy 80 fillér. Kezdeté d. u. 4 órakor. A tiszta jövedelem az Ujpesten felállítandó Kossuth-szobor alapjára lesz fordítva.

A *budapesti Kossuth-ünnepélyen az ujpesti Kossuth-ünnepélyt rendező-bizottság* is képviselteti magát s díszes koszorút helyez Kossuth Lajos sírjára. A küldöttség tagjai: Konyha Géza elnöke alatt Poók János, Braczkó Imre, Tresz Károly, Ziegler József és Csáky János.

A *Kossuth Lajos-négyesület* szintén küldöttségileg képviselteti magát a budapesti Kossuth-ünnepélyen és szintén koszorút tesz Kossuth Lajos sírjára. A koszorút Gelencsér Dánielné készíti sajátkezüleg, mely a maga nemében valóságos remekmű leend.

Az „Ujpesti kereskedők és szatócsok szövetkezete” új selyemzászló alatt vonul ki a budapesti Kossuth-ünnepélyhez.

Polgári fiúiskola új otthona.

Községünk kulturális fejlődését legközelebről érdeklő esemény polgári fiúiskolánknak ez ideig megnyitása. A Ferencz-József-téri palota kolossus magasabb fele, Közoktatásügyi kormányunk áldozatkészségéből, a polgári fiúiskola számára épült. A hatalmas palotát környező utczák szerény épületeivel mintha összhangba olvadna az egyszerű magyar stíben épült iskola.

De annál kellemesebb, — mondhatnók meglepő látványt — nyújt az intézet belseje. A világos és széles folyosókról megfelelő tágas tantermek nyílnak. Óriási rajzterem, különféle szertárak, könyvtárhelyiség, tanásterem, tanári szobák és gyönyörű igazgatói lakás van benne elhelyezve praktikus beosztással. Az iskola paedagogiai felszerelése a czélszerűség szemmel tartása mellett is igen díszes. Van az iskolának saját vízvezetéke és gázvilágítása stb. Végül a díófa-utczai szárny párhuzamos vonalában áll az idáig nélkülözött hatalmas torna-esarnok.

Sok évi utánjárás eredménye ez az — intézet fejlődésének idáig gátat vető új iskola. A tanügyi hatóságokon, továbbá a telket felajánló községünkön kívül a siker legnagyobb részének osztályrészesei az intézet közbeesülésben álló derék igazgatója, s buzgó tantestülete. Őszinte óhajunk, hogy az intézet fölvirágoztatása körül szerzett eddigi érdemeik jutalma, a teljesen betetőzött 7 osztályu polgári iskola, s a közönségnek már is kiérdemelt szeretete legyen.

A folyó tanévi beiratkozások szeptember hó 1-én kezdődtek meg. Mivel idáig az I. osztályba jelentkező tanulók közül helyszüke miatt évenként 70—80 tanulót utasított vissza az igazgatóság, a ministerium két új tanerő kinevezésével megnyitotta a harmadik első osztályt is. Szomorúan tapasztaljuk, hogy még ez sem elég. A beírás első napjaiban valóságos ostromnak volt kitéve az iskola. A három első osztályba beírtak 180 tanulót; többet a törvény nem enged. Így is kiszorult 50—60 tanuló. Körülbelül ugyanennyi lépett vissza azon okból, hogy gyenge bizonyítványai miatt tandíjmentességet nem nyertek, s a 8 frt évi tandíj megfizetésére pedig képtelenek. Sajnálatos körülmény biz ez; községünk gyermekeinek neveltetése érdekében a társadalomnak kellene közbelépnie, hogy a törekvő tanuló előtt a szegénység ne legyen akadály. A kilencz osztályba beírtak közel 500 tanulót.

Az új iskolában összesen 13 tanterem van. Most derül ki, hogy még ez is kevés Ujpestnek. Jövőre meg kell nyitni a harmadik parallel osztályt a második osztály számára. Utána népesednek a többiek is úgy, hogy 3—4 év múlva helyisége sem lesz a már is szükséges negyedik párhuzamos első osztálynak.

Egyelőre azonban mégis elégedjünk meg községünk tanügyét nagylelkűen támogató kormányunk bőkezűségével s erősen reméljük, hogy fejlődő városunktól jóakarattal a jövőben sem fogja megvonni. Adja Isten, hogy így legyen.

H I R E K.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Négy esztendőnek a napjai semmisültek meg 1898. szeptember hó 10-dike óta, amikor Lucheni embertelen gyalázatos keze ledöfte Országunk védangyalát Erzsébet királynét: szeretetünk, tiszteletünk azonban még egy hajszálynit sem csökkent, ellenkezőleg, mennél távolabb esünk ama szomorú naptól, annál ragyogóbbnak látjuk a dicső királyasszony jóságát és erényeit, melyek halálának tegnapi évfordulóján mind elvonultak lelki szemeink előtt s elveszte miatt gyász borult a sziveinkre, pedig tudjuk, hogy nem halt meg de megdicsőült.

— **Tisztújító közgyűlés.** Ujpest község képviselő testülete *Ivanka Pál* főszolgabíró elnöklése mellett f. é. szeptember hó 5-én d. u. 4 órakor közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgyát egy irnoki állásnak választás utján való betöltése képezte. Az irnoki állásra összesen négyen pályáztak, kik közül a jelölt bizottság, melynek *Mády Lajos* dr. *Hédervári Soma*, *Gerő Zsigmond* és dr. *Lichtmann Henrik* valának a tagjai, első helyen *Vrányi Theofil*t, második helyen Nagy *Kálmánt*, harmadik helyen *Jakab Lajost* jelölte. A közgyűlés a jelöltek közül egyhangulag *Vrányi Theofil*t választotta meg, aki az esküt nyomban le is tette. Eskütétel után a község új irnokát, a képviselőtestület élénken megéljenzte. A választás megjelöléséről szóló jegyzőkönyv két példányban azonnal kiállítván és hitelesítettvén, a közgyűlés véget ért.

— **Szaktanfolyam iparossegédek részére.** Az ujpesti m. kir. állami faipari szakiskola 1902-903 tanévre is, mint eddig, iparossegédek részére téli szaktanfolyamot nyit: Előadási órák vasárnap délelőttönként és az esti órákban hetenként kétszer. A tanfolyam tartalmára 1902-október 1-től 1903. márczius végéig. A szaktanfolyamra beiratkozni lehet az intézet Gyár-utca és Hajnal-u. sarkán levő helyiségeiben szeptember hó végéig.

— **A Kossuth ünnep rendező bizottság** f. é. szeptember hó 13-án este 8 órakor a „Iparos kör” helyiségében (Sándor-u. 13.) bizottsági ülést tart, a melyre az egyesületek vezetői lapunk utján is meghívattak. Az ülésen a rendező-bizottság megfogja alapítani a nagy felvonulásban résztvevő egyesületek sorrendjét.

— **Karnagy változás.** Az „Ujpesti kereskedő és iparos ifjak önművelődési köre” f. é. szeptember hó 6-án tartott választmányi ülésén *Kardos Gyula* helybeli tanitót választotta meg karnagynak. Az új karnagyval a kör dalárdája nemcsak szakképzett, de igen tevékeny karnagyot nyert, a ki működését meg is kezdte már és mult kedd óta vezeti a dalárdáját.

— **Hivatalvizsgálat.** A vármegye főispánja, *Fazekas Agost* főjegyzővel együttesen f. hó 4-én és 5-én a váci járás főszolgabírójánál hivatalvizsgálatot tartott s a tapasztaltak után a legnagyobb elismerésének adott kifejezést.

— **Helyszíni szemle.** F. hó 11-én d. u. 4 órakor *Ivanka Pál* főszolgabíró helyszíni szemlét tart a Mautlner-féle gyártelep áru felvonó hidját illetőleg. Az előjáróság részéről *Ráday Antal* jegyző s *Hoffer Miksa* mérnök vesznek a helyszíni szemlén részt.

— **Az iskolagyermek testületi épségének megőrzése érdekében:** *Kolozsváry Gyula* rendőrtanácsos a következő megkeresést intézte az ujpesti iskolaszék elnökségéhez: „A nagy forgalom és különösen a villamosvasuti közlekedés kiterjedtsége folytán a gyermekek könnyen ki vannak téve a vasuti kocsik által való elgázoltatás veszélyének. Az iskolai időszak beálltával a testi épség megőrzése czéljából, esetleges szerencsétlenségek kikerülése végett aziránt keresem meg a t. Czimet, hogy saját hatáskörében oda hatni sziveskedjék, miszerint a gyermekek az iskolákban kioktatásnak arra, hogy: *lehetőleg a gyalogutakon közlekedjenek, a villamos vasuti síneknek ne részben, hanem derékszög alatt menjenek át, az átmenet előtt jobbra és balra körültekintsenek, esetleges drótleszakadások alkalmával a villamosdróthoz ne nyuljanak s annak közelében, miután az áram rendkívül erős és veszélyes, ne tartózkodjanak*”. Az iskolaszék elnöksége az üdvös megkeresésnek bizonyára eleget fog tenni s a tanitók a gyermekeket kellőképpen kifogják oktatni.

— **Kossuth Lajos mellszobra.** A budapesti Kossuth-ünnep rendező-bizottság arról értesíti az ország közönséget, hogy Kossuth Lajos mellszobra, melynek mint a hazafias önfeláldozás ragyogó példájának minden hajlékban ott kellene lennie, a bizottságnál 60 fillérért megrendelhető. A szobrot, mely Kossuth Lajost eszményi valóságában mutatja be, *Andrejka József* szobrász művésznök készíti s csak az ő hazafias vállalkozásának köszönhető, hogy a szobrot, olesóságánál fogva, a legszegényebb magyar család is megszerezheti. A 60 filléres mellszobor egyharmad életnagyságú, 35 cm. magas s bronzfestésű. Megrendelhető azonban ugyane szobor 20 koronáért *életnagyságban is*, s ez utóbbi alakban különösen az egyleti- s körhelyiségeknek kiváló díszít képezheti. A 60 filléres és 20 koronás mellszobrok Budapestén, a Kossuth-ünnep rendező-bizottságnál (Saskör, IV., Irányi-utca 17. sz.) rendelhetők meg.

— **Az ujpesti bucsu.** Mária nevenapján, f. hó 14-én lesz az ujpesti bucsu. Ez alkalomból *Roth Adolf* vendéglős a Colosseum összes helyiségeiben *táncezéstelyt* rendez, mely ezután minden vasárnap megismétlődik — egész a böjtig. A táncezéstely kezdete d. u. 4 órakor s vége reggel. A zenét *Reinhold Alajos* zenekara szolgáltatja. Hideg, friss italok- s ételekről pedig a vendéglős gondoskodik.

— **Dadogók iskolája.** Imrich János áll. el. iskolai igazgató, *Feld Jakab* a siketnémák tanítójának segédkezdése mellett, a dadogók számára nevelő intézetet nyitott az Erzsébet-utca eleji fiúiskolában. Az intézetbe egyelőre csak 10-12 növendék vétetik föl s aki bővebb felvilágosítást óhajt nyerni, az forduljon egyenesen Imrich igazgató urhoz.

— **Az ujpesti szervezett munkások** f. évi szeptember hó 7-én d. u. 4 órakor nyilvános *népgyűlést* tartottak a Colosseum nagytermében, melyben 600—700 szorongtak egymás mellett. A népgyűlésnek: 1. A népgazdasági helyzete és az önálló vámtarület; 2. Az általános, fitkos választói jog; 3. A sajtó; — képezte a napirendjét. Szónokaik *Israel Jakab*, *Garbai Vilmos* és *Bellér Ignác* valának, kik az egyes kérdésekről meglepő készütséggel beszéltek s hatalmasan lemosták úgy a 48-as pártnak, mint a nem hivatalos újságíróknak a fejét. A népgyűlésre *Wolfner Tivadar*, *Barabás Béla* s dr. *Váczonyi Vilmos* országgyűlési képviselők is megvalának hiva, kik levélben mentették ki elmaradásukat.

— **Szüreti ünnepély.** Az ujpesti ipartestület f. évi október hó 5-én saját helyiségében, Király-u. 3. sz. szüreti ünnepélyt rendez, melynek tiszta jövedelme részben az elagott iparosok alapja, részben a testület pénztára javára fog fordítatni. Személyjegy 60 fill. családjegy (1 ur, 2 hölgy) 1 korona 20 fillér. Kezdeté délután 5 órakor. Jó magyaros ételekről és finom borról gondoskodva van.

— **A Rákospalotai football club** B csapatát mult hétfőn szeptember hó 8-án mérkőzött az ujpesti „Törekvés” A. csapatával, melynek eredménye 2:1 volt az ujpesti „Törekvés” javára. A „Törekvés” csatársora szép támadással tüntette ki magát, míg a rákospalotaiak védelme mutatkozott teljesen méltó ellenfélnek. A rákospalotaiak összeállítása a következő volt: kapus Wigner, háttvédek: Koppa és Eichel, fedezetek: Mártha, Gelányi és Preisz, csatárok: Gulácsy, Gamay, Klaudy, Rékey és Arenstorff. A bírói tisztelet Labiner (ujp. tornaegylet tagja) töltötte be és általános megelégedést keltett itélkedésével. — **A Rákospalotai football club** A csapata vasárnap szeptember hó 14-én saját pályáján (Ujpest, Vasut-u.) mérkőzni fog a budapesti „Remény” football club A csapatával, mely utóbbi papírforma szerint erősebb a rákospalotaiaknál.

— **Az ujpesti rendőrkapitányság az 1901. évben.** A fővárosi államrendőrség 1901. évi jelentéséből a következőket közöljük, a melyek kizárólag az *ujpesti kerületi kapitányságra* vonatkoznak.

Ujpest kapitányság személyi kiadásai az 1901. évi költségvetés szerint 68115 és dologi kiadásai 10720 összesen tehát 78835 koronával voltak előirányozva, ezzel szemben az 1901. évi számadás szerint *tényleg kiadott: 79686 K 94 f.* Ezen költségekhez Ujpest és Rákospalota 4458 koronával járult.

Az ujpesti kapitánysághoz az 1901. évben 16674 darab érkezett, több mint a fővárosi I—IV. és X. kerületi kapitányságokhoz.

Az ujpesti kapitányság személyzete állott: 1 hivatvezetőből, 3 előadóból, 1 kezelőtiszt, 2 díjnok, 1 polgári rendőr, 1 kézbesítő és 1 hivatalosolga. Örszemélyzet volt 3 altiszt és 33 gyalogrendőr; naponként kiállított 4 őrszem, 12 őrzárát, 1 kapitánysági őrség és 1 tűzőrség.

Az őrszemélyzet részéről 1975 feljelentés és 1506 előállítás történt (16 utasításra). 1243 esetben büntetés, vétség vagy kihágás miatt, 6 körözés, 31 kitiltás folytán, 12 házaló, 116 koldus 81 esetben saját ügyében.

Az őrszemélyzet 7 tagja intézkedés közben sérülést szenvedett.

Ujpesten és Rákospalotán 94 baleset volt, ebből 13 közlekedési eszközök által okozott. A balesetek közül 4 halálos, 69 súlyos és 21 könnyű sérüléssel járt.

Az ujpesti kapitányság területén 689 esetben nyújtott első segélyt a rendőrorvos; 988 esetben állítottatott ki orvosi látlelet. A rendőrorvos megvizsgált piacot 74, kávémérést 36, vendéglőt 1, koresmát 122, pálinkamérést 82, mézszárszéket 764, hentesüzletet 707, halárust 190, boltot 119, pékműhelyt 11 és kocsiallómást 70 esetben.

Cselédügyben eljár az ujpesti kapitányság 290 esetben, kiállított 673 cselédkönyvet, ebből 533 végleges, 10 másodlat, 130 ideiglenes.

Borhamisítás vagy hamisított bor forgalomba hozatala miatt 2 esetben volt panasz. A vasárnapi munkaszünet meg nem tartása miatt 87 feljelentés tétetett.

Az ujpesti kapitányság területén elvesztett 377 K 34 f. értékű pénz és értékpapír, 14 ezüst és arany ékszer, 32 egyéb tárgy, ellenben megtaláltatott 3590 K 05 f. pénz és értékpapír, 6 ezüst és arany ékszer. 41 egyéb tárgy, 6 állat.

Az 1901. évben végrehajtott kihágási ítéletek alapján befolyt 3175 K bírságpénz, ebből Ujpest szegényalapja 1397 K és Rákospalota szegényalapja javára 197 K jutott.

— **Rendőri hírek.** *Verekezdések.* F. hó 7-én délben a Baross-utcai Ványi-féle vendéglőben mulatott néhány ismerősével *Neuwirth Károly* műszerész és *Bares Károly* műasztalos. Borozás közben összeszólalkoztak majd összeverekedtek *Verebes Sándor* napszámossal, aki késsel támadta meg őket s meg is szurkálta. *Neuwirth* és *Bares* csak könnyű, de *Verebes* az ütlegek folytán súlyos sérülést szenvedett. — F. hó 8-án délelőtt *Ruzicska István* és *Waldhauser Rezső* kőműve-

sek összeverekedtek Zuka Imre kőművessegéddel s úgy fejbe verték léccel és fejszével, hogy súlyos sérülést szenvedett. Zuka a Tavasz-utcai lakásán ápolják. — F. hó 8-án este, 3 eddig ismeretlen suhanc Rákospalotán dinnyehajjal megdobálta s valamelyik közülök hátra is szurta a 68 éves Oroszi Lajost, rpalotai lakost, akit súlyos sebével a gróf Károlyi kórházban ápolnak. A kerületi kapitányság mind a három esetben megindította a nyomozatot.

I R O D A L O M.

***Kedves olvasók!** Nektek nem kell a „Kis Lap”-ot ajánlanunk. Ti legjobban tudjátok, milyen zseretettel gondoskodik kis újságotok arról, hogy kellemesen töltsétek pihenő óráitokat. Mindig arra törekszik, hogy kellemesen töltsétek pihenő óráitokat. Mindig arra törekszik, hogy mulattasson és javítson, hogy minden sorával kedvetekben járjon. Most rajtatok a sor, kedves kis olvasók. Tegyetek ti is szíveséget a „Kis Lap”-nak. Küldjétek be azonnal azoknak a kis pajtasaitoknak, iskola-társaitoknak, ismerőseiteknek pontos címét, a kiktől azt hiszitek, hogy szintén szeretnének kedves kis újságotokra előfizetni. A „Kis Lap” azután egy-egy mutatványszámot küld nekik és előfizetésre szólítja fel őket. Tudjuk, hogy magatok is örömmel fogjátok az illetőknek a „Kis Lap”-ot ajánlani. Előre is köszöni buzgóságotokat a „Kis Lap” kiadó-hivatala.

1493. végrh. sz. 1902.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujbpesti kir. járásbírósnak 1902. évi V. 628 6. számú végzése folytán Blum Sándor felperes részére Szabó Jenő és neje alperesek ellen 79 kor. 80 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási

végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2592 kor. becsült ingóságokra az ujbpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujbpesten, Deák-utca 65. szám alatti házban leendő megtartása határidőül 1902. évi szeptember hó 20. napján délutáni 1/5 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beesáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szó al bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujbpesten, 1902. évi szeptember hó 20. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

5163. végrh. sz. 1902.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujbpesti kir. járásbírósnak 1902. évi V. 527 2 sz. végzése folytán dr. Fuchs Adolf ügyvéd által képviselt Fuchs Lipót felperes részére Sternthal Miksa alperes ellen 1153 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1942 koronára becsült ingóságokra az ujbpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujbpesten,

megkezdve Virág-utca 15. sz. alatt és befejezve József-utca 66 sz. alatt leendő megtartása határidőül 1902-ik évi szeptember hó 15. napján délelőtt 1/2 12 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beesáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el nem ulasszák.

Kelt Ujbpesten, 1902. évi szeptember hó 30-ik napján.

Polgár h.

Kiss Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

Bérbeadás.

Ujbpesten a szénaterre néző (Nyár-utca 15-17. sz. alatti) házamban levő vendéglőhelyiségeket, ugyanazon célra, avagy egyéb nyitott üzletnek, esetleg lakásnak — tetszés szerint átalakítva — november hó elsejére bérbe adom.

Vikár István ügyvéd

Ujbpest, Beresényi-utca 6.

Dr. Alpár Sándor

gyermekorvos

a Brody Adél-féle kórház volt segédorvosa.

Rendel: d. u. 3-5-ig.

Ujbpest, Árpád-ut 46. sz.

FUCHS ANTAL ÉS JÓZSEF

kő- és könyvnyomdája

Ujbpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hirdlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyetbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.